

**UCHWAŁA Nr XXVII/188/2008
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE
z dnia 30 grudnia 2008r.**

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Chocianów na 2009 rok”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 ze zm.¹) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 ze zm. ²) oraz z art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku – o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r Nr 179, poz. 1485 ze zm. ³) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Ustala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Chocianów na 2009 rok” o następującej treści :

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W MIEŚCIE I GMINIE CHOCIANÓW
NA 2009 ROK**

¹ z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558 i Nr 113 z 2003r. Nr 214, poz. 1806,Nr 80, poz.717, Nr162, poz.1568 z 2004r. Nr 153, poz.1271, Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz.1203, Nr 214, poz. 1806 z 2005r. Nr 172, poz. 1441 z 2006r. Nr 17, poz..128, Nr 175, poz. 1457, Nr 181, poz. 1337 z 2007r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218 z 2008r. Nr 180,poz.1111

² z 2007r.Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238

³ 2006r. Nr 66, po. 469, Nr 120, poz. 826 z 2007r. Nr 7, poz. 48 i Nr 82, poz. 558

Spis treści :

- I. Wstęp.
- II. Główne założenia i podstawowe cele „Programu”.
- III. Najważniejsze kierunki i sposoby działania w Mieście i Gminie Chocianów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych , przeciwdziałania narkomanii i wspierania zatrudnienia socjalnego.
- IV. Kontrola realizacji i finansowanie „Programu”.
- V. Zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie.
- VI. Szczegółowy harmonogram realizacji zadań wraz z preliminarzem kosztów na 2009 rok.

TRZEŹWOŚĆ I WOLNOŚĆ OD NARKOTYKÓW

- WARTOŚCI WYSOKO CENIONE PRZEZ LUDZI I POSTRZEGANE W KATEGORIACH PROMOCJI ZDROWIA, BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO I DOBROBYTU
- NAJWAŻNIEJSZY OBOK KAPITAŁU I KWALIFIKACJI LUDZKI ZASÓB SPOŁECZNY, WARUNKUJĄCY TWÓRCZY ROZWÓJ OSOBISTY ORAZ GOSPODARCZY KRAJU

I. WSTĘP

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii” opracowany dla terenu miasta i gminy Chocianów na 2009 rok jest kontynuacją „Gminnych Programów” przyjmowanych do realizacji w latach poprzednich. Wzbogacony doświadczeniami wynikającymi z realizacji wcześniejszych „Programów”, uwzględniający zmiany wprowadzone innymi ustawami z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, stanowi wytyczną do podejmowania szeroko zakrojonych działań i przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i przeciwdziałania narkomanii:

- promujących trzeźwość i wolność od narkotyków;
- ograniczających rozmiary problemów alkoholowych i narkomanii na terenie miasta i gminy Chocianów;
- upowszechniających profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i terapeutyczną, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspierających placówki oświatowe w diagnozowaniu problemu używania narkotyków na terenie szkół i realizacji adekwatnych do potrzeb programów profilaktycznych;
- zwiększających dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych;
- zmierzających w kierunku skutecznej pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, w tym podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, rozpoznawania zagrożenia i możliwości zapobiegania zjawisku;

- niosących bezpośrednią pomoc ofiarom przemocy, w tym w szczególności ofiarom przemocy domowej;
- wspomagających rodziców, placówki szkolno-wychowawcze oraz inne instytucje i organizacje w procesach wychowawczych dzieci i młodzieży;
- zmierzających do minimalizowania coraz powszechniejszego zjawiska przemocy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- stwarzających warunki sprzyjające realizacji potrzeb /możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego /, których zaspakajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i zażywania narkotyków;

- pogłębiających współpracę z placówkami, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami podejmującymi działania na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym szeroko rozumiane działania informacyjne związane z używaniem narkotyków i zagrożeniami zarażenia HIV i HCV i innymi chorobami wynikającymi z używania narkotyków;
- zmierzających w kierunku minimalizowania zjawiska sięgania przez dzieci i młodzież po narkotyki, w tym w szczególności po coraz popularniejsze tzw. narkotyki miękkie;
- wspierających pozaszkolne programy profilaktyki adresowane do dzieci i młodzieży zagrożonej oraz ich rodziców

oraz podejmowania działań i przedsięwzięć, uwzględniających /na miarę potrzeb i możliwości / zmiany wprowadzone ustawą o zatrudnieniu socjalnym, zmierzających do :

- niesienia pomocy osobom uzależnionym od alkoholu , narkotyków i innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapii w zakładach opieki zdrowotnej, zwalnianych z zakładów karnych, osobom które podlegają wykluczeniu społecznemu i znajdują się w sytuacji ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Realizatorem „Gminnego Programu „ w 2009 roku będzie Urząd Miasta i Gminy w Chocianowie. Program będzie integralną częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych opracowanej dla terenu Miasta i Gminy Chocianów.

Inicjatorem i realizatorem zadań nakreślonych w „Gminnym Programie”, w tym w szczególności zadań ujętych w „Szczegółowym Harmonogramie”, będzie pracownik Urzędu Miasta i Gminy w Chocianowie, pełniący rolę koordynatora ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ściśle współpracujący w tym zakresie z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie.

„Gminny Program” wychodząc naprzeciw nowoczesnemu podejściu do problematyki alkoholowej i narkomanii, wykorzystując sprzyjające współcześnie warunki do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w swoich założeniach :

- wykorzystuje nadal w pełni fakt decentralizacji działań, uwzględniającej rosnącą odpowiedzialność społeczności lokalnej i jej liderów za kształtowanie polityki wobec alkoholu oraz podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania narkomanii
- rezygnując z terminu walka z alkoholizmem na rzecz przyjętej międzynarodowej terminologii rozwiązywanie problemów alkoholowych, traktując uzależnienie jako chorobę, zmierza w kierunku korzystania z nowoczesnych form oddziaływania;
- uwzględnia istotny fakt, że źródłem problemów staje się każde nadużywanie alkoholu i stosowanie innych środków odurzających, także picie i „branie” w niewłaściwych okolicznościach, i nie kieruje swojej uwagi wyłącznie na grupę ludzi uzależnionych i ich rodzin;
- przyjmując, że w każdej populacji najwięcej jest osób umiarkowanie pijących, powodujących najwięcej problemów alkoholowych, obejmuje działaniami na rzecz zdrowia publicznego całą populację ludzi pijących, także tych, którzy z racji wieku staną dopiero przed wyborem dotyczącym

ilości i częstotliwości picia;

- **doceniając wagę szeroko zakrojonych i rozumianych działań profilaktycznych, służących rozwiązywaniu aktualnych i przyszłych problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, sukcesywnie wprowadza je w życie.**

Ponieważ alkohol od zarania dziejów zajmuje trwałe miejsce w życiu człowieka, towarzysząc mu w różnych okolicznościach i służąc do określonych celów, problemy związane z jego używaniem i nadużywaniem występowały i występować będą / w mniejszym lub większym stopniu / zawsze w każdej społeczności.

Dodatkowym, coraz powszechniejszym zjawiskiem staje się używanie, w szczególności przez dzieci i młodzież innych środków odurzających, w tym tzw. narkotyków miękkich.

Panujące powszechnie przekonanie, że owe specyfiki nie doprowadzają do uzależnienia skutkuje coraz większą rzeczą chętnych do eksperymentowania z nim.

Zlikwidowanie owych problemów jest wręcz niemożliwe, zważywszy choćby na powszechną dostępność alkoholu, jego promocję z racji określonych zysków, specyfikę choroby alkoholowej - uzależnienia od środków zmieniających świadomość – i coraz łatwiejszy dostęp do narkotyków.

W związku z czym, „Gminny Program” zmierza więc m.in. w kierunku zmniejszenia wszystkich problemów związanych z korzystaniem przez ludzi z owych specyfików.

Każdego dnia swojego życia, stając przed wyborem, człowiek wiele decyzji podejmuje odruchowo, automatycznie bez wymaganego przemyślenia.

Bardzo często też świadomość zasadności czy skutków podejmowania określonych decyzji jest bardzo mała.

Dotyczy to zarówno dorosłych, a w szczególności dzieci i młodzieży.

Decyzje te natomiast wielokrotnie związane są z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia a nawet życia.

Tak dzieje się właśnie od wielu lat w przypadku powszechnie dostępnej i zawsze popularnej używki, jaką jest alkohol i coraz powszechniejszego dostępu do narkotyków i innych środków psychoaktywnych..

Brak wiedzy na temat oddziaływania alkoholu i narkotyków na organizm ludzki może pewnego dnia okazać się szkodliwy dla wielu ludzi.

Staje się to bardzo istotne szczególnie współcześnie. W obliczu wszystkich pozytywnych zmian towarzyszących przemianom rzeczywistości, świat współczesny jawi się niestety spadkiem wieku inicjacji alkoholowej, wzrastającą lawinowo liczbą młodych ludzi sięgających po środki zmieniające świadomość, w tym zarówno alkohol jak i narkotyki.

Większa liczba dzieci sięgających po alkohol czy narkotyki to również większa liczba osób, które w przyszłości często będą używały i nadużywały alkoholu lub innych środków. Większa natomiast liczba owych osób to większa liczba ludzi, którzy uzależnią się od nich, to wzrastająca równocześnie liczba przyszłych problemów związanych z alkoholem i narkotykami.

Nie mogąc skutecznie powstrzymać w/w negatywnych zjawisk towarzyszących przemianom naszej rzeczywistości i wyeliminować całkowicie ryzyka związanego z zagrożeniem zdrowia w tym zakresie, „Gminny Program” podkreśla rolę właściwych działań informacyjno-edukacyjno-profilaktycznych oraz terapeutycznych sprzyjających warunkom, w których dobrowolny, własny i świadomy wybór zmniejszy skalę zagrożenia.

Konieczne jest w tym przypadku aktywne współdziałanie wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, organizacji i lokalnych liderów jak również wszystkich innych ludzi z terenu całej Gminy oraz rodziców dzieci.

W nowej rzeczywistości społecznej, połączonej z generalnym przeobrażeniem stylu myślenia, rodzi się potrzeba tworzenia nowych, skutecznych motywacji osobowych, popartych odpowiednimi propozycjami kulturalnymi, oświatowymi, wychowawczymi, sportowymi jak również medycznymi, psychologicznymi i terapeutycznymi.

Tworzenie nowych motywacji osobowych musi uwzględniać smutny fakt pogarszającego się stale stanu na rynku pracy, w celu wyeliminowania towarzyszącego mu zjawiska beznadziei, kończącego się bardzo często ucieczką w świat środków zmieniających świadomość.

„Gminny Program” w swoich założeniach stara się wypracować takie formy działania, aby w miarę możliwości sprostać wszystkim potrzebom.

Z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii wiąże się więc bezpośrednio odpowiednio kształtowana polityka społeczna wobec alkoholu i narkotyków, gdzie warunkami sprzyjającymi osiągnięciu określonych celów stają się przede wszystkim:

- ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
- ograniczenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków;
- zmiana schematów postępowania obywateli, instytucji, placówek, organizacji społecznych w sytuacjach związanych z używaniem, nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków;
- ostateczna akceptacja faktu, że alkoholizm jest chorobą, którą należy leczyć, a rokowania mogą być dobre;
- promowanie postaw społecznych ważnych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- wdrażanie do życia społecznej zasady, że napoje alkoholowe nie są takim samym towarem jak inne produkty, nie są lekarstwem ani pokarmem, że oszukują dzięki swojemu specyficznemu oddziaływaniu na organizm ludzki a narkotyki skutecznie zabijają

Licząc na aktywność i zaangażowanie wszystkich obywateli Gminy Chocianów w wyborze społecznych form rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, które zawiera w swojej treści „Gminny Program,” stwarza on jednocześnie wszelkie warunki sprzyjające powstawaniu inicjatyw oddolnych, a tym samym szansę skutecznego zmniejszenia skali zagrożeń tymi problemami w Gminie.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII MUSI BYĆ OBLICZANA NA WIELE LAT, ZWŁASZCZA W ZMIENIAJĄCEJ SIĘ STAŁE RZECZYWISTOŚCI SPOŁECZNEJ, ABY MOĞŁA PRZYNIEŚĆ TRWAŁE EFEKTY.

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA I PODSTAWOWE CELE „PROGRAMU”

Prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy, zgodnie z art.4¹, ust.1 ustawy z dnia 26.10.1982r. / Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zm. /- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- do zadań własnych gminy.

Natomiast realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez Rady Gmin.

Znowelizowana dnia 12.09.1996r. ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stworzyła pierwszy raz komplementarny system umożliwiający

zsynchronizowanie w skali kraju działań rządowej administracji państwowej i administracji samorządowej poprzez stworzenie spójnej podstawy prawnej i merytorycznej.

Ważnym dokumentem, tworzącym podstawę do szeroko zakrojonych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, staje się **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** opracowywany przez **Państwową Agencję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**.

Wytyczając on główne zadania dla administracji państwowej formułuje jednocześnie podstawowe cele stanowiące ramy działania w tym zakresie m.in. samorządów gminnych.

Podobnie ma się rzecz z działalnością na rzecz przeciwdziałania narkomanii. Prowadzenie działań należy, zgodnie z art. 10, ust.1 ustawy z dnia 29.07.2005r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zmianami) – o przeciwdziałaniu narkomanii – do zadań własnych gminy.

Realizacja tych zadań również prowadzona jest w postaci gminnych programów.

Z uwagi na prowadzone od lat równoległe działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (szeroko rozumiana problematyka uzależnienia) w ramach realizacji dotychczasowych „Programów”, wielkość Gminy, niewielką skalę problemów narkomanii, bazę lokalową – opracowany został ponownie na 2009 rok „Program” obejmujący wspólnie problematykę alkoholową i narkomanii.

Dokumentem zaś tworzącym podstawę do działań na rzecz przeciwdziałania narkomanii jest **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii**.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, główne założenia „Gminnego Programu” tworzone są w oparciu diagnozy najważniejszych polskich problemów alkoholowych i narkomanii.

Opracowywane w/w diagnozy poparte zostają, w związku z koniecznością analogicznego zdiagnozowania tych problemów na terenie miasta i gminy Chocianów, stosownymi diagnozami lokalnymi, obrazującymi zakres, skalę i wielkość tych problemów w Gminie.

Tak podjęte działania stwarzają możliwość zsynchronizowania lokalnie podejmowanych zadań z zadaniami nakreślanymi narodowe programy i równocześnie wychodzenia naprzeciw faktycznym potrzebom społecznym w tym zakresie.

Zdiagnozowane najważniejsze polskie problemy alkoholowe i narkomanii to problemy dotyczące bezpośrednio w mniejszym lub większym stopniu społeczności lokalne.

Dotyczą one w szczególności :

1) szkód występujących u osób używających i nadużywających alkoholu i narkotyków :

- samoniszczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- uszkodzeń zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących – pacjenci leczący się w placówkach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- nadumieralności w młodszych frakcjach wiekowych /przed 65 rokiem życia/;
- uszkodzeń rozwoju psycho-fizycznego i kariery edukacyjnej pijącej i używającej narkotyki młodzieży jak również i dzieci.

2) szkód występujących u członków rodzin alkoholowych i rodzin gdzie często spożywany jest alkohol i kontakt z narkotykami:

- schorzeń psychosomatycznych i zaburzeń emocjonalnych powodowanych chronicznym stresem;
- demoralizacji, ubóstwa, obniżenia szans osiągnięcia kariery zawodowej i prawidłowego rozwoju osobowego i edukacyjnego.

3) alkoholowej dezorganizacji środowiska pracy :

- absencji, wypadków, obniżenia wydajności ;

- wzrastającej stale patologizacji alkoholowej populacji bezrobotnych.

4) naruszania prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe i używające narkotyki :

- wpływu nietrzeźwości i używania narkotyków na popełnianie przestępstw ;
- przemocy w rodzinach alkoholowych ;
- przemocy w miejscach publicznych ;
- prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym ;
- alkoholowych zaburzeń zachowań w miejscach publicznych .

5) naruszania prawa związanego z obrotem alkoholem i nielegalnym handlem narkotykami :

- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim ;
- sprzedaży alkoholu na kredyt i pod zastaw ;
- przyzwalania na spożywanie alkoholu w miejscach sprzedaży, bez wymaganego stosownego zezwolenia;
- dopuszczania do zakłócania porządku publicznego w miejscach sprzedaży alkoholu ;
- promocji, reklamy i propagowania spożywania napojów alkoholowych.
- nielegalny handel narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi;

6) niekorzystnych społecznych zmian w strukturze spożywania napojów alkoholowych i używania narkotyków;

- zmniejszania się odsetka abstynentów ;
- spadku wieku inicjacji alkoholowej i sięgania po narkotyki;
- wzrostu spożycia alkoholu przez kobiety ;
- wzrostu koncentracji spożycia / ilość wypijanego alkoholu na osobę nadal wzrasta /;
- wzrost liczby dzieci i młodzieży sięgającej po narkotyki

Główne założenia „Gminnego Programu” zmierzające w kierunku skutecznych działań profilaktycznych i skutecznego rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, tworzone w oparciu o w/w najważniejsze polskie problemy alkoholowe i narkomanii, zdiagnozowane przez administrację państwową, poparte analogicznymi lokalnymi diagnozami, będą wprowadzane w życie i realizowane w ramach wytyczonych zadań własnych gminy, określonych ustawą z dnia **26.10.1982r. – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29.07.2005r. – o przeciwdziałaniu narkomanii.**

Opracowany „Gminny Program” wytycza więc, zgodnie z głównymi swoimi założeniami w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, podstawowe **cele i strategie** na najbliższy okres.

One natomiast określają główne ramy, w których powinna mieścić się m. in. polityka wobec alkoholu i narkotyków.

Podstawowe **cele** i związane z nimi **metody** działania to :

1. Zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez dzieci i młodzież na terenie Gminy.

Metody :

a) ograniczanie możliwości zakupu i spożywania alkoholu przez nieletnich poprzez :

- prowadzenie instruktaży i szkoleń dla kierowników i pracowników punktów sprzedaży alkoholu ;
- kampanię edukacyjną z udziałem prasy lokalnej, promującą trzeźwy styl życia młodzieży oraz motywację społeczności dorosłych do interweniowania w sklepach w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad zakazu sprzedaży alkoholu;
- zdecydowane interweniowanie w przypadku łamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim;
- działania kontrolne w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi;
- cofanie zezwoleń na handel napojami alkoholowymi w przypadku nagminnego łamania zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym w szczególności nieprzestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

1¹. Zmniejszanie liczby przypadków sięgania przez dzieci i młodzież po inne środki zmieniające świadomość, w tym narkotyki, a w szczególności tzw. narkotyki miękkie :

a) ograniczanie możliwości rozpowszechniania innych środków odurzających poprzez :

- ograniczenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków;
- prowadzenie instruktaży i szkoleń dla pracowników placówek Oświatowych oraz rodziców;
- rozpowszechnianie literatury fachowej wśród dzieci i młodzieży / broszury – „ narkotyki” / oraz nauczycieli i rodziców / broszury – „Jak uchronić dziecko od środowiska narkotycznego „/;
- kampanię edukacyjną z udziałem gazetki szkolnych i prasy lokalnej;
- zdecydowane interwencje w przypadkach sygnałów dotyczących „dilerki”

b) prowadzenie działalności Chocianowskiego Centrum Profilaktyki w tym w szczególności świetlicy socjoterapeutycznej

c) wdrażanie programów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w każdej szkole na terenie miasta i gminy – w ramach działalności „Centrum”

d) współpracę z instytucjami, organizacjami społeczno-politycznymi i kościołami różnych wyznań w zakresie edukacji społecznej.

e) realizacja programu aktywizacji społecznej młodzieży poprzez bezpośredni jej udział w przygotowaniach i przeprowadzeniu tematycznych imprez integracyjno-środowiskowych.

2. Zmniejszanie ilości nowych przypadków uzależnień :

Metody :

- a) uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia, w tym eksperymentowania z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi;**
- b) uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia.**
- c) zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania, wynikających z nadmiernego picia i używania narkotyków;**
- d) stała współpraca w zakresie wczesnego rozpoznawania i szybkiego**

reagowania z OPS, CDT „MEDICUS” w Chocianowie, Policją oraz Izłą Wyrzeźwień.

- e) edukacja poprzez prasę lokalną – „Informator Gminy Chocianów.”
- f) szkolenia edukacyjne dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.
- g) prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień – w „Centrum”
- h) promowanie działalności grup samopomocowych

3. Zmniejszanie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych :

Metody :

- a) zwiększanie dostępności oddziaływań terapeutycznych- współpraca z placówkami leczenia odwykowego(Złotoryja, Bolesławiec,Sieniawka)
- b) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy.
- c) zwiększanie skuteczności działań interwencyjno-motywacyjnych.
- d) zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych prowadzone na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki” w tym osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków

4. Zmniejszanie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych używaniem i nadużywaniem alkoholu oraz innych środków odurzających :

Metody :

- a) edukacja społeczna na temat sytuacji i czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom alkoholowym i narkotykowym.
- b) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego – w „Centrum”
- c) współpraca z CDT „MEDICUS” w Chocianowie.
- d) współpraca z placówkami oświatowymi / pedagodzy szkolni /

5. Zmniejszanie ilości i dolegliwości zaburzeń życia / przemoc, zaniedbania / :

Metody :

- a) zwiększanie skuteczności interwencji prawa administracyjnego wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu i używanie narkotyków
- b) zwiększanie skuteczności i dostępności zorganizowanych form pomocy psychospołecznej dla członków rodzin alkoholowych i uwikłanych w problem narkomanii;
- c) wspieranie stowarzyszeń samoobrony i środowiskowych grup społecznej obrony przed przemocą.
- d) współpraca z ośrodkami interwencji kryzysowej
- e) działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy – w „Centrum”

6. Zmniejszanie ilości wypadków i strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy :

Metody :

- a) edukacja nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania uzależnienia i szybkiej interwencji.
- b) ułatwianie pracownikom nadużywającym alkoholu dostępu do pomocy profesjonalnych placówek odwykowych i środowisk wzajemnej pomocy.
- c) kampanie edukacyjne w miejscu pracy i prasie lokalnej

7. **Zmniejszanie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego oraz zmniejszenie przypadków przestępczości związanej z narkotykami :**

Metody :

- a) stała współpraca w tym zakresie z policją.
- b) rozważenie możliwości wprowadzenia działań terapeutycznych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

8. **Zmniejszanie rozmiaru naruszeń prawa na rynku alkoholowym :**

Metody :

- a) rozszerzenie zakresu kontroli obrotu napojami alkoholowymi.
- b) rozszerzenie zakresu interwencji wobec łamania przepisów ustawy.

9. **Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii:**

Metody :

- a) wdrażanie do życia społecznego postaw prowadzących do racjonalnej kontroli nad obecnością alkoholu i narkotyków w życiu codziennym.
- b) budowanie akceptacji społecznej dla koniecznych decyzji ograniczających dostępność do narkotyków i zmniejszających swobodę konsumpcji alkoholu.
- c) edukacja poprzez prasę lokalną – „Informator Gminy Chocianów”
- d) rozpowszechnianie działalności grup samopomocowych,
- e) realizacja programu aktywizacji społecznej młodzieży
- f) zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganie używania środków psychoaktywnych;
- g) podnoszenie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych

10. **Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji „Gminnego Programu” :**

Metody :

- a) działalność Chocianowskiego Centrum Profilaktyki, w tym :
 - świetlicy socjoterapeutycznej
 - profesjonalnych punktów konsultacyjnych
 - środowiskowych grup wsparcia i terapeutycznych
- b) wykorzystywanie zasobów merytorycznych i organizacyjnych występujących na terenie Gminy.
- c) wspieranie materialne, edukacyjne, lokalowe podmiotów niepaństwowych zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- d) tworzenie poprzez szkolenia specjalistyczne siatki osób

- pragnących i mogących realizować zadania z zakresu działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów alkoholowych.**
- e) stała współpraca z pedagogami szkolnymi i nauczycielami podejmującymi działalność na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki.
- f) tworzenie warunków umożliwiających działalność grup samopomocowych
- g) pogłębianie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii oraz skutecznych strategii profilaktycznych
- h) zwiększanie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych
- i) zwiększanie liczby i zróżnicowanie dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii

Doświadczenia nabywane w trakcie realizacji konkretnych zadań i przedsięwzięć nakreślanych w „Gminnych Programach”, przyjmowanych do realizacji w minionych latach, wspólnie przeprowadzane diagnozy najważniejszych problemów alkoholowych, diagnozy lokalnych potrzeb społecznych w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, pozwalają wytyczać podstawowe cele „Gminnego Programu”.

Te z kolei muszą znaleźć swoje odzwierciedlenie w opracowywanych najważniejszych kierunkach i sposobach działania w Gminie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. Najważniejsze kierunki i sposoby działania w Mieście i Gminie Chocianów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i wspierania zatrudnienia socjalnego.

Zadania własne gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone ustawą z dnia 26.10.1982r. – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii określone ustawą z dnia 29.07.2005r. – o przeciwdziałaniu narkomanii – znajdują w efekcie swoje odzwierciedlenie w postaci jasno określanych najważniejszych kierunków i sposobów działania

w Gminie, **zawartych następnie w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań na dany rok kalendarzowy, którego niezbędnym elementem jest stosowny preliminarz kosztów, uwzględniający podział środków finansowych na realizację poszczególnych zadań.**

Oczywiście punktem wyjścia staje się opracowanie głównych założeń „Programu”, które wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowania najważniejszych problemów alkoholowych i narkomanii.

Te z kolei pozwalają określić podstawowe cele i w ostateczności w/w najważniejsze kierunki i sposoby działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Zadaniem priorytetowym w Mieście i Gminie Chocianów na 2009 rok będzie nadal kontynuacja i rozszerzenie rozpoczętej latem 2001r działalności Chocianowskiego Centrum Profilaktyki, w tym : świetlicy socjoterapeutycznej, punktów konsultacyjnych ds. uzależnień i przemocy , środowiskowych grup terapeutycznych i wsparcia oraz poradni rodzinnej, która rozpoczęła swoją działalność w listopadzie 2002r._
Innym ważnym zadaniem będzie kontynuacja podjętej w 2003 roku profilaktycznej akcji kierowanej do grup dzieci i młodzieży najwyższego ryzyka, w tym różnych grup subkulturowych. Z przeprowadzonych diagnoz, w tym realizowanych w ramach prowadzonych programów edukacyjnych i profilaktycznych w placówkach oświatowych wynika jasno, że członkowie owych grup stanowią / sami w sobie / nie tylko grupę najwyższego ryzyka, ale poprzez swoje oddziaływanie stanowią zagrożenie dla innych. Ponieważ w przypadku tych osób była mała skuteczność oddziaływania poprzez realizowane / w szkołach i świetlicy socjoterapeutycznej / programy edukacyjne i profilaktyczne sięgnięto do innych form działania.
Zainicjowano szereg akcji środowiskowych kierowanych do całej grupy dzieci i młodzieży, mając w szczególności na uwadze wspomniane grupy subkulturowe.
Cykl środowiskowych imprez , w tym happeningów, spektakli teatralnych i koncertów realizowanych pod hasłami „Stop dla przemocy” i „Przeciwko uzależnieniom „, w których organizację zaangażowano bezpośrednio dzieci i młodzież, otworzył drogę / nawiązanie bezpośredniego kontaktu z członkami grup subkulturowych /do podjęcia zaplanowanych działań edukacyjnych i profilaktycznych, kierowanych do grup najwyższego ryzyka. Inicjowane przez MG Komisję imprezy środowiskowe miały też na celu pobudzenie szeroko rozumianej aktywności społecznej, w szczególności wśród młodzieży.
Zaowocowało to powstaniem kilku nieformalnych grup inicjatywnych, w tym grupy wolontariuszy. Z punktu widzenia prowadzonych działań profilaktycznych jest to niewątpliwie pozytywny i wymierny efekt tych działań. Ma to również ogromny wpływ na niwelowanie zjawiska sięgania przez młodzież po środki zmieniające świadomość oraz zjawiska przemocy rówieśniczej.

W 2009 roku jednym z ważniejszych zadań będzie podejmowanie szeroko zakrojonych działań na rzecz przeciwdziałania wszelkim zjawiskom przemocy i agresji.
Z prowadzonych diagnoz wynika, że mimo prowadzonych dotychczas działań, zjawisko jest nadal powszechne.

Dużą część środków finansowych zabezpieczonych w budżecie Gminy w 2009 roku na realizację „Gminnego Programu” pochłoną programy realizowane na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki oraz placówek oświatowych, w tym kontynuacja tych działań w postaci np. kolonii terapeutycznych i imprez środowiskowych.
Stworzenie bazy dla realizacji zadań nakreślonych w ”Programie” w postaci utworzenia Chocianowskiego Centrum Profilaktyki stało się wyjściem na ważne i konieczne potrzeby Gminy w tym zakresie. Powstanie tej docelowej placówki otwiera zarówno szerokie możliwości działalności w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jak również stwarza możliwość zcentralizowania dotychczas prowadzonych działań w jednym specjalistycznym obiekcie oraz poszerzenia zakresu i rodzaju świadczonych usług na rzecz społeczności lokalnej.

Spadek wieku inicjacji alkoholowej, stały wzrost spożycia alkoholu, coraz bardziej powszechne sięganie po narkotyki oraz narastająca wciąż fala agresji, przemocy , terroru, samobójstw, chorób psychicznych, depresji i ucieczek od rzeczywistości, której towarzyszą coraz powszechniejsze zjawiska chronicznego stresu, bezsilności, samotności i beznadziei zmuszają do podejmowania szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych. Działania te nastawione będą szczególnie na niwelowanie zjawiska przemocy i agresji, przeciwdziałanie uzależnieniom, pomaganie dzieciom w przezwyciężaniu trudności życiowych,

pomoc w prawidłowym kształtowaniu się i rozwoju osobowości, uczenie umiejętności rozpoznawania i uświadamiania sobie własnych potrzeb psychicznych, uodparnianie na negatywne wpływy środowiska, uczenie umiejętności rozpoznawania społecznych presji, uczenie zaspakajania własnych potrzeb bez pomocy środków zmieniających świadomość, uczenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wprowadzanie elementów treningu interpersonalnego - tworzenie poprawnych relacji w grupie, naukę nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, rozwój psychologiczny – zwiększanie świadomości samego siebie, na naukę reguł dobrej komunikacji itd.

Działania te obejmą również osoby dorosłe – rodziców dzieci, w szczególności tych, którzy doświadczają przemocy domowej, żyją w rodzinach alkoholowych, mają znaczne trudności w komunikowaniu się z dziećmi i innymi członkami rodziny, przeżywają różnego rodzaju sytuacje kryzysowe, potrzebują wsparcia społeczno – psychologicznego.

Z przyczyn obiektywnych w ramach działalności „Centrum” realizowane będą również zadania w terenie – na bazie placówek oświatowych, w tym w szczególności w szkołach wiejskich.

W założeniach na bazie tej placówki, która z racji odpowiedniej liczby pomieszczeń służyć może również na potrzeby osób dorosłych, planuje się więc realizować nadal :

- zajęcia integracyjno-informacyjno-edukacyjne w zakresie problematyki uzależnień, przemocy i kontaktów interpersonalnych - z grupami dzieci i młodzieży / cała populacja wiekowa / ;
- zajęcia terapeutyczne w ściśle określonych grupach dzieci i młodzieży / dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, z rodzin z problemem alkoholowym, dorosłe dzieci alkoholików, młodzież przejawiająca wstępne symptomy uzależnienia , w tym od narkotyków itd.
- profesjonalne programy profilaktyczne wśród całej populacji dzieci i młodzieży;
- zajęcia terapeutyczne dla osób dorosłych uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- zajęcia terapeutyczne dla członków rodzin z problemem alkoholowym / osoby współuzależnione od alkoholu/ ;
- zajęcia terapeutyczne dla ofiar przemocy domowej / dzieci, młodzież, dorośli / ;
- treningi interpersonalne i asertywności obejmujące wszystkie chętne osoby , w tym w szczególności dzieci i młodzież ;
- szkolenia specjalistyczne dla wszystkich osób pragnących działać w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej ;
- spotkania liderów, wolontariuszy / dzieci, młodzież, osoby dorosłe / chętnych i prowadzących już szeroko rozumianą działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży / osoby działające w placówkach oświatowych, przy Parafii Rzymsko-Katolickiej itd. /
- wykłady, prelekcje, pogadanki związane z problematyką: uzależnień, przemocy, kontaktów międzyludzkich, kontaktów

z samym sobą, wychowania, dorastania i wszystkich innych istotnych problemów społecznych

oraz funkcjonować będą :

- profesjonalny punkt konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy domowej ;
- profesjonalny punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych ;
- punkt pierwszego kontaktu z :
 - psychologiem
 - terapeutą
 - psychiatrą
 - prawnikiem
- grupy wzajemnego wsparcia /osoby współuzależnione –
 - członkowie rodzin z problemem alkoholowym, dorosłe dzieci alkoholików, ofiary przemocy domowej /;
- punkt pomocy dzieciom przejawiającym trudności w nauce szkolnej ;
- punkt pomocy psychospołecznej dzieciom borykającym się z poważnymi problemami życiowymi, związanymi z faktem funkcjonowania w rodzinach rozbitych, niewydolnych wychowawczo, dusfunkcyjnych, patologicznych ;
- punkt spotkań wszystkich grup inicjatywnych dzieci i młodzieży pragnących działać na polu stwarzania warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego – służących szeroko rozumianej profilaktyce.
- punkt poradnictwa rodzinnego

W zależności od potrzeb społecznych ustalany będzie zakres w/w działań ze stałą możliwością ich poszerzania. **W roku 2009 ważnym przedsięwzięciem będzie kontynuacja połączenia realizowanych programów profilaktycznych z zajęciami z hipoterapii we współpracy z lokalnym gospodarstwem agroturystycznym. Doświadczenia nabyte z eksperymentalnego programu z 2007 roku dowodzą zarówno zasadności jak i skuteczności takich działań. „Gminny Program” w swojej konstrukcji, co odzwierciedlone zostaje zawsze w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań, zmierza / wzorem ubiegłych lat / i tym razem w kierunku bardzo szerokich działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.**

Z uwagi na fakt, że na terenie Gminy nie funkcjonują specjalistyczne placówki zajmujące się problematyką alkoholową / placówki leczenia odwykowego / zachodzi uzasadniona konieczność utrzymywania ścisłej współpracy z funkcjonującymi profesjonalnymi placówkami leczenia odwykowego na terenie całego województwa dolnośląskiego.

Nie ulega wątpliwości, że powstanie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki w poważnym stopniu zaspokoi część potrzeb, wynikających z konieczności korzystania z profesjonalnych placówek zajmujących się lecnictwem odwykowym czy też profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.

Najważniejsze kierunki i sposoby działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, odzwierciedlone następnie w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań dotyczą w szczególności realizacji następujących zadań i przedsięwzięć :

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz inne działania na rzecz tych osób :

- a) propagowanie przez Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chocianowie, Ośrodek Pomocy Społecznej, CDT „MEDICUS” w Chocianowie, Komendę Policji, Parafię Rzymsko-Katolicką, placówki oświatowe i inne instytucje oraz organizacje społeczne nauki wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia i osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorców picia oraz używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych;
- b) dostarczanie osobom uzależnionym / w ramach funkcjonowania punktów informacyjnego i konsultacyjnego, Chocianowskiego Centrum Profilaktyki /podstawowych informacji dotyczących :
 - choroby alkoholowej i uzależnienia od narkotyków / jej specyfiki, objawów,
przebiegu groźnych skutków/;
 - możliwości podjęcia leczenia uzależnienia ze wskazaniem powszechnie stosowanych form oraz najbliższych, powszechnie dostępnych placówek leczenia odwykowego, grup samopomocowych i poradni odwykowych
 - radzenia sobie z nawrotami choroby alkoholowej i umiejętności funkcjonowania w abstynencji.
- c) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy :
 - zabezpieczanie, udostępnianie i utrzymanie lokalu / świetlicy / przeznaczonego na potrzeby działalności grup samopomocowych w Gminie / grupy AA, Al.-Anon, /;
 - organizowanie na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki zajęć terapeutycznych dla grup samopomocowych i grup wzajemnego wsparcia, w tym ofiar przemocy domowej;
 - organizowanie specjalistycznych programów profilaktycznych wśród członków grup samopomocowych;
 - dostarczanie materiałów źródłowych dotyczących m.in. choroby Alkoholowej i uzależnienia od narkotyków, metod leczenia i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
 - organizowanie okolicznościowych wyjazdów integracyjnych, obozów terapeutycznych wspieranych specjalnymi programami profilaktycznymi i terapeutycznymi.
- d) kierowanie osób zgłaszanych do obowiązkowego leczenia odwykowego na spotkania terapeutyczne lokalnych grup samopomocowych.
- e) rozszerzanie świadczonych usług w ramach funkcjonującego „Centrum” i profesjonalnych punktów konsultacyjnych oraz grup samopomocowych :
 - zaangażowanie na zasadach wolontariatu członków grup

samopomocowych w pracę edukacyjno-profilaktyczną ;

- korzystanie z usług profesjonalistów / psycholog, terapeuta, prawnik / - pracowników wyspecjalizowanych placówek odwykowych , poradni psychologicznych i prawnych;
 - wprowadzanie w chwili zapotrzebowania społecznego / korzystając z usług specjalistów/ podstawowych programów terapeutycznych dla powstających lub istniejących już grup wzajemnej pomocy.
- f) uruchomienie bezpłatnego i powszechnie dostępnego telefonu zaufania – możliwość natychmiastowego, anonimowego kontaktu i uzyskania porady i pomocy psychospołecznej.
- g) prowadzenie na bazie „Centrum” profesjonalnego punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych.
- h) prowadzenie szkoleń osób tzw. „pierwszego kontaktu” / z racji wykonywanego zawodu /w zakresie pomocy i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
- i) próba utworzenia grupy samopomocowej AA na terenie wiejskim
- j) stałe diagnozowanie środowiska miejskiego i wiejskiego Gminy w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii :
- docieranie do szerszego grona społeczności z informacjami dotyczącymi uzależnień i możliwości leczenia ;
 - rozpoznanie skali problematyki, w szczególności zagrożonych środowisk osób bezrobotnych.
 - diagnozowanie zjawisk przy okazji realizacji programów w placówkach oświatowych
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą oraz inne działania na rzecz tych osób :
- a) wspieranie i promowanie samopomocowych grup wsparcia, w szczególności kobiet i dzieci – ofiar przemocy domowej.
- b) wspieranie i organizowanie programów terapeutycznych / przy współpracy z profesjonalnymi placówkami / dla osób z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii / współuzależnienie / oraz osób doświadczających przemocy domowej / psychiczne i fizyczne znęcanie się / :
- nauka radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
 - postępowanie wobec sprawców przemocy
- c) wspieranie programów terapeutycznych realizowanych przez wyspecjalizowane placówki dla dzieci i młodzieży z grup tzw. „wysokiego ryzyka” / dzieci z rodzin alkoholowych, rozbitych, zdemoralizowanych, ubogich, niewydolnych wychowawczo, zagrożonych narkomania /.
- d) dostarczanie członkom rodzin, w których występują problemy alkoholowe / w ramach funkcjonowania punktów konsultacyjnych, lokalnej prasy - „Informator Gminy Chocianów”/ podstawowych informacji dotyczących :
- problematyki współuzależnienia ;
 - możliwości podjęcia leczenia ze wskazaniem placówki leczniczej lub grupy samopomocowej ;
 - pomocy psychospołecznej i prawnej w przypadku doświadczania przemocy / adresy, telefony najbliższych funkcjonujących placówek i punktów pomocowych /.

- e) prowadzenie na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki profesjonalnych punktów konsultacyjnych / punkty pierwszego kontaktu / dla osób

współzależnionych oraz ofiar przemocy domowej :

- zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy.

f) uruchomienie telefonu zaufania m.in. na potrzeby osób z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz doświadczających przemocy domowej.

g) organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych angażujących mieszkańców Gminy oraz lokalne media – na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinach.

h) organizowanie szkoleń osób tzw. „pierwszego kontaktu” w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej / pracownicy pomocy społecznej, policji, opieki zdrowotnej, oświaty, kultury /.

i) wspieranie programów terapeutycznych realizowanych przez wyspecjalizowane placówki i osoby uprawnione w tym zakresie :

- treningi interpersonalne;
- treningi asertywności ;
- treningi komunikacji małżeńskiej;

j) współpraca z kościołami różnych wyznań w zakresie udzielania wszelkiej pomocy członkom rodzin rozbitych, ubogich, niewydolnych wychowawczo, alkoholowych oraz doświadczających przemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych :

a) wdrażanie / na bazie placówek oświatowych i Chocianowskiego Centrum Profilaktyki / profesjonalnych programów informacyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych socjoterapeutycznych i terapeutycznych wśród całej populacji dzieci i młodzieży uczącej się – programy służące zdrowemu i trzeźwemu życiu i nie używaniu narkotyków mi innych środków psychoaktywnych

- realizacja standartowych i innych autorskich i profesjonalnych programów – w zależności od potrzeb i akceptacji Miejsko-Gminnej Komisji

b) wdrażanie na bazie placówek oświatowych specjalnie przygotowanych programów profilaktycznych uwzględniających w swojej konstrukcji prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych :

- promowanie zdrowego stylu życia;
- zwiększanie aktywności fizycznej młodzieży jako alternatywy dla używek;
- zwiększanie świadomości, zmiana nawyków i zachowań ryzykownych;
- ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego
- przeciwstawnych nudzcie i beznadziei.

c) podejmowania działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych :

- współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej- diagnoza;
- współpraca z pedagogami szkolnymi , realizatorami zajęć i programów kierowanych do dzieci, a realizowanych na bazie

placówek

oświatowych i świetlicy socjoterapeutycznej

d) wspieranie projektów inicjatyw dzieci i młodzieży oraz organizacji pozarządowych

dotyczących uruchamiania klubów i kawiarni bezalkoholowych jak również różnych form alternatywnego spędzania czasu wolnego, w szczególności w środowiskach podwyższonego ryzyka

- d) wspieranie działań stwarzających warunki sprzyjające realizacji potrzeb, których

zaspakajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu i sięgania po inne środki odurzające :

- różne formy wypoczynku i spędzania czasu wolnego zarówno dzieci z rodzin z problemem alkoholowym jak i dzieci tworzących grupy integracyjne, w tym dzieci ze zdrowo funkcjonujących rodzin / naturalny przekaz właściwych zachowań/;
- działania promujące zdrowy styl życia i bycia / sport i inne formy rekreacji/;
- inicjatywy oddolne podejmowane przez mieszkańców Gminy w tym w szczególności społeczności wiejskich w zakresie tworzenia

warunków

do alternatywnego spędzania czasu wolnego.

- f) współpraca z instytucjami, placówkami i kościołami różnych wyznań oraz osobami fizycznymi w zakresie wdrażania innych wartościowych technologii profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.
- g) współpraca i wspieranie działań podejmowanych na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki przez pracowników oświaty / ferie zimowe i wypoczynek letni ze specjalnie przygotowanymi programami profilaktycznymi /.
- h) prowadzenie kampanii edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży ograniczających spożycie alkoholu przez nieletnich i używanie innych substancji odurzających.
- i) wprowadzanie programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w powstrzymaniu się od stosowania środków zmieniających świadomość i utrzymywania abstynencji :

- uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na „picie szkodliwe” i zażywanie narkotyków / możliwość

wczesnego

diagnozowania/

- j) organizowanie szkoleń dla nauczycieli i pedagogów szkolnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych / budowanie siatki osób „pierwszego kontaktu” udzielających pierwszej pomocy/.
- k) organizowanie szkoleń innych osób tzw. „pierwszego kontaktu” w zakresie działań na rzecz profilaktyki wśród dzieci i młodzieży.
- l) Prowadzenie na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki szeroko rozumianej działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży.
- m) wprowadzanie do podstawowej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania i krótkiej interwencji.
- n) wspieranie i organizowanie programów i akcji środowiskowych : happeningów, imprez rekreacyjno-sportowych, spektakli teatralnych, koncertów muzycznych – jako aktywnych form profilaktyki adresowanej do wszystkich grup wiekowych, w tym do osób działających w subkulturach.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii :

- a) wspieranie inicjatyw mających na celu budowanie zaplecza profilaktycznego i terapeutycznego w Gminie :

- dofinansowywanie specjalistycznych szkoleń doskonalących dla członków Miejsko-Gminnej Komisji;

- dofinansowywanie szkoleń dla profesjonalistów oraz osób mogących realizować zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
 - dofinansowywanie szkoleń podstawowych dla nieprofesjonalistów
 - b) wspieranie działalności placówek lecznictwa odwykowego, z których usług korzystają mieszkańcy Gminy, celem podnoszenia standardu świadczonych usług i zwiększania ofert terapeutycznych.
 - c) współpraca z najbliższymi placówkami lecznictwa odwykowego i poradniami odwykowymi w celu :
 - korzystania z usług profesjonalistów na rzecz funkcjonowania punktów konsultacyjnych ;
 - korzystania z usług specjalistów na rzecz realizowania profesjonalnych programów terapeutycznych ;
 - korzystania z usług na rzecz diagnozowania problemów alkoholowych I narkomanii w Gminie ;
 - współdziałania na rzecz osób podejmujących leczenie w placówkach odwykowych.
 - d) stała współpraca ze Stowarzyszeniem Rodzin Katolickich, Caritas, Parafią Rzymsko-Katolicką, Oratorium Młodzieżowym, kościołami różnych wyznań, placówkami oświatowymi, radami soleckimi, placówkami kulturalno-oświatowymi, i innymi placówkami, organizacjami i stowarzyszeniami, w tym chocianowskim stowarzyszeniem osób niepełnosprawnych, pragnącymi działać na rzecz szeroko rozumianej profilaktyki.
 - e) stała współpraca z grupą samopomocową AA „Jaskółka” w Chocianowie oraz innymi grupami samopomocowymi i grupami wsparcia :
 - wspólne działania w kierunku niesienia pomocy osobom uzależnionym, w tym uzależnionym po odbytej terapii odwykowej i zwalnianym z zakładów karnych i członkom ich rodzin ;
 - stałe zaopatrywanie grupy w materiały źródłowe dotyczące spraw związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych ;
 - wspieranie programów terapeutycznych realizowanych na potrzeby funkcjonowania grup , imprez i akcji środowiskowych;
 - zabezpieczanie i utrzymanie bazy lokalowej na potrzeby funkcjonowania grup samopomocowych.
 - f) czuwanie nad prawidłowym funkcjonowaniem świetlicy socjoterapeutycznej i profesjonalnych punktów konsultacyjnych.
 - g) zlecenie realizacji zadań wynikających z „Gminnego Programu” organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym na drodze :
 - zleceń przedmiotowych ;
 - konkursu ofert programowych
 - h) inicjowanie powstawania nowych grup samopomocowych i grup wsparcia oraz stała z nimi współpraca
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ar.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie :

- a) przestrzeganie zasad prawidłowego wypełniania wniosków o wydanie zezwolenia.
- b) przestrzeganie zasad wydawania zezwoleń po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży ze stosownymi uchwałami rady gminy.
- c) przeprowadzanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przez podmioty gospodarcze zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- e) dostarczanie kompletu przepisów prawnych dotyczących zasad związanych z obrotem napojami alkoholowymi w momencie wydawania zezwolenia.
- e) informowanie właścicieli podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o konieczności gromadzenia wyodrębnionych informacji na temat wartości obrotu napojami alkoholowymi w danym roku kalendarzowym – zgodnie z art. 11¹ ust.4 ustawy.
- f) zobowiązanie właścicieli podmiotów gospodarczych do umieszczania w widocznym w widocznym miejscu w punktach sprzedaży :
 - tabliczek informacyjnych o zakazie spożywania alkoholu w sklepach i ich okolicach, o zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw i na kredyt;
 - wywieszek dotyczących numeru zezwolenia oraz warunków określonych w zezwoleniu
- g) informowanie społeczeństwa / „Informator Gminy Chocianów” / o istniejących regulacjach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.
- h) monitorowanie interwencji policji oraz służb porządkowych wobec nielegalnego handlu i łamania przepisów ustawy.
- i) propagowanie sprzedaży napojów alkoholowych o niskiej zawartości alkoholu oraz innych bezalkoholowych odpowiedników.
- j) zobowiązanie podmiotów gospodarczych do stałej współpracy z właściwymi służbami, w celu zachowania porządku w miejscach sprzedaży i najbliższych okolicach.
- k) prowadzenie zgodnej z programem polityki dotyczącej liczby punktów sprzedaży alkoholu oraz wydawania zezwoleń.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz inne działania w tym zakresie, pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym :

Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu czy narkotyków jest nowym zadaniem własnym gminy. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej – to jedna z form realizacji tego zadania.

Zapis o integracji społecznej akcentuje tak naprawdę działania, które realizowane są w Gminie od lat. Owe działania podejmowane w ramach kolejnych „Gminnych Programów” obejmowały integrację społeczną i dotyczyły :

- leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- przeciwdziałania przemocy domowej;
- działań na rzecz pomocy dzieciom alkoholików;
- rozwijania świetlic socjoterapeutycznych;
- działalności grup samopomocowych i stowarzyszeń , które stwarzały bezpieczne miejsca zdrowego i trzeźwego stylu życia alkoholików po zakończonej terapii;

- działalności grup wsparcia
„Gminny Program” na 2009 rok uwzględniający zmiany wprowadzonym ustawą o zatrudnieniu socjalnym, kierując się m.in. :

- faktycznymi możliwościami, a zarazem i potrzebami Gminy związanymi z organizowaniem centrów integracji społecznej;
- faktem, że wspieranie zatrudnienia socjalnego powinno być związane z rzeczywistymi potrzebami, a zakres finansowego zaangażowania Gminy należy rozpatrywać w kontekście innych wskazanych w ustawie zadań realizowanych w ramach „Gminnego Programu”

zakłada dalszą kontynuację / podejmowanych wcześniej zadań / i zarazem zintensyfikowanie

działań i przedsięwzięć zmierzających / zgodnie z art.1, ust.2 , pkt 2 i 3 – ustawy o zatrudnieniu socjalnym / w kierunku niesienia pomocy :

osobom uzależnionym od alkoholu , narkotyków i innych środków

odurzających, po zakończeniu programu terapii w zakładach opieki zdrowotnej, zwalnianych z zakładów karnych – osobom, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych, w szczególności gdy znajdują się w sytuacji ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

poprzez :

- a) umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z punktem konsultacyjnym ds. uzależnień – konsultacje indywidualne dotyczące problematyki uzależnień;
- b) umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z poradnią rodzinną -
- konsultacje indywidualne dotyczące problematyki społecznej i rodzinnej;
- c) umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z samopomocowymi grupami trzeźwościowymi / „AA” / oraz stowarzyszeniami trzeźwościowymi –
- możliwość czynnego udziału w terapii środowiskowej / np. program 12 kroków /;
- d) umożliwianie uczestnictwa / w zależności od potrzeb / w programach terapeutycznych organizowanych na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki – dotyczących np. utrzymywania abstynencji czy nawrotów w chorobie alkoholowej;
- e) ułatwianie kontaktu z profesjonalistami - w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej ;
- f) utrzymywanie stałego kontaktu z placówkami leczenia odwykowego – w zakresie kontynuowania pomocy osobom uzależnionym po odbytych podstawowym leczeniu odwykowym;
- g) stałą współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - w zakresie diagnozowania problematyki i udzielania pomocy materialnej ;
- h) stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego - nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm i właściwymi urzędami i placówkami

Wychodząc z założenia, że wiele młodych osób ze środowiska podwyższonego ryzyka / bezrobocie, konflikt z prawem, kontakt ze środkami zmieniającymi świadomość, rodziny z problemem alkoholowym, zaprzestanie lub brak możliwości kontynuowania nauki szkolnej itp./

- to potencjalne osoby, które w przyszłości „zasilą” grono osób podlegających wykluczeniu społecznemu i znajdują się w sytuacji ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym – podjęto w 2004 r. zadanie objęcia opieką te osoby.

Traktując owe działania jako daleko idącą profilaktykę, przy braku funkcjonowania centrum integracji społecznej, podjęto działania na rzecz stwarzania warunków do podjęcia

nauki szkolnej przez młodzież, która od kilku lat zaprzestała naukę na poziomie szkoły podstawowej i ma istotne problemy z uzyskaniem stałego zatrudnienia. Dotyczyło to w szczególności młodzieży zagrożonej bezpośrednio patologią z racji funkcjonowania w określonych rodzinach i środowiskach. „Program” na 2009 rok przewiduje kontynuację tego zdania.

IV. KONTROLA REALIZACJI I FINANSOWANIE „PROGRAMU”.

Realizacja zadań nakreślonych w „Gminnym Programie” będzie oceniana na podstawie :

1. Odpowiednich wskaźników epidemiologicznych i statystycznych w oparciu o aktualizowane diagnozy lokalne problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Analizy efektów realizowanych zadań nakreślonych w „Gminnym Programie”.
3. Na podstawie analizy ekonomicznych skutków nadużywania alkoholu dla społeczności lokalnej.
4. Oceny wykonywanych zadań ujętych w „Szczegółowym harmonogramie” na dany rok kalendarzowy / budżetowy/.

Po zakończeniu roku budżetowego Miejsko-Gminna Komisja przystąpi do opracowania sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy określonych ustawą z dnia 26.10.1982r - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadań nakreślonych w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii” i zadań nakreślonych ustawą z dnia 29.07.2005r. – o przeciwdziałaniu narkomanii.

Budżet Gminy musi zawierać w swojej konstrukcji wydzielone w dziale 851 „Ochrona Zdrowia” rozdz. 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” oraz rozdz. 85153 :”Przeciwdziałanie narkomanii” środki finansowe na realizację zadań nakreślonych w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii” oraz wspierać te działania w innych działach, które służyc mają i mogą rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Finansowanie „Gminnego Programu” winno być dokonywane w ramach :
 - środków własnych gminy;
 - dodatkowych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych corocznie do kasy Gminy przez wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Zadania realizowane w ramach „Gminnego Programu” mogą być również finansowane z dotacji celowych Pełnomocnika Wojewody ds. Uzależnień oraz środków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także zapisów, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.
3. Dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ zezwolenia na handel alkoholem oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ – ustawy z dnia

26.10.1982r. mogą być wykorzystywane -

JEDYNIENIE NA REALIZACJĘ GMINNYCH PROGRAMÓW
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH - ART.18² STOSOWNEJ USTAWY ORAZ NA
REALIZACJĘ GMINNYCH PROGRAMÓW PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW
MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W CHOCIANOWIE

1. Za udział w posiedzeniach i czynnościach kontrolnych członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 15 % aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Przewodniczącemu Komisji za prowadzenie plenarnego posiedzenia przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 17 % aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w punktach 1 i 2 wypłacone będzie po przedłożeniu przez inspektora ds. rozwiązywania problemów alkoholowych podpisanej listy obecności stwierdzającej udział w posiedzeniu lub czynnościach kontrolnych.
4. Członkowi komisji delegowanemu do zajęć poza teren Gminy przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

VI. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI
ZADAŃ WRAZ Z PRELIMINARZEM KOSZTÓW NA
2009 ROK ZAWIERA ZAŁĄCZNIK DO NINIEJSZEJ
UCHWAŁY

§ 2.

Realizatorem „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Chocianów na 2009 rok” jest Urząd Miasta i Gminy w Chocianowie.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Chocianowie.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2009 roku

Załącznik do UCHWAŁY Nr XXVII/188/2008

RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE z
dnia 30 grudnia 2008r.

VI. SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WRAZ Z PRELIMINARZEM KOSZTÓW NA 2009 ROK.

LP.	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIAL - - NY	TERMIN REALIZACJI	PLANOWANE KOSZTY REALIZACJI
1	2	3	4	5	6
I.	<p>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz inne działania na rzecz tych osób</p> <p>oraz</p> <p>dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od</p>	<p>1. Propagowanie nauki wczesnego rozpoznawania uzależnienia, w tym również od narkotyków oraz kontrolowania rozmiarów i wzorców picia.</p> <p>2. Prowadzenie działalności punktu informacyjnego / w Urzędzie Miasta i Gminy/ w ramach zwiększania dostępności</p>	<p>MG Komisja Koordynator Przeszkolone osoby</p> <p>Koordynator</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Cały 2009 rok</p>	<p>W ramach środków ujętych w pkt.I poz. 11</p> <p>W ramach środków ujętych w pkt. I poz.</p>

	<p>narkotyków i zagrożonych uzależnieniem</p>	<p>informacji o chorobie alkoholowej, narkomanii możliwościach podjęcia leczenia i wstępnej motywacji do terapii odwykowej.</p> <p>3. Współpraca z lokalnymi grupami samopomocowymi w zakresie wspólnego udzielania pomocy osobom uzależnionym od alkoholu/ grupa AA „Jaskółka”/</p> <p>4. Zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych :</p> <p>- współudział w finansowaniu działań terapeutycznych, prowadzonych w placówkach, z których korzystają mieszkańcy Gminy ;</p> <p>- dofinansowywanie programów i działań terapeutycznych / w tym obozów</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Członkowie grup samopomocowych</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>Realizatorzy programów</p> <p>Przedstawiciele placówek leczenia odwykowego</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>W zależności od potrzeb i możliwości w 2009 roku</p>	<p>11</p> <p>—</p> <p>7.000,00 zł</p> <p>(w tym 2.000,00 zł na p. narkomanii)</p>
--	--	---	---	--	---

		<p> terapeutycznych i okol. wyjazdów integracyjnych / prowadzonych i organizowanych przez specjalistów i MG Komisję w zakresie uzależnienia od alkoholu i narkotyków na rzecz tych osób oraz imprez i akcji środowiskowych (m.in.. zapobieganie nawrotom, integracja rodzinna) - działania wobec osób uzależnionych (wywiady środowiskowe, badania przez biegłych) 5. Prowadzenie działalności profesjonalnego Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków – na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki </p>	<p> Burmistrz Miasta i Gminy MG Komisja Koordinator </p>	<p> Cały 2009 rok </p>	<p> 5.000,00 zł (w tym 2.000,00 zł na p. narkomanii) </p>
--	--	---	---	-------------------------------	--

		<p>- korzystanie z usług profesjonalistów w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii / psycholog, prawnik, terapeuta, przeszkolona osoba/ - pomoc psychospołeczna i prawna ;</p> <p>- stała współpraca z profesjonalnymi placówkami leczenia odwykowego w zakresie podnoszenia standardu świadczonych usług.</p> <p>6. Organizowanie szkoleń osób tzw. "pierwszego kontaktu" :</p> <p>- wczesne rozpoznawanie i szybka interwencja ;</p> <p>- stała współpraca i wspieranie</p>	<p>Realizator</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Zatrudnione osoby</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p>	<p>Według potrzeb w trakcie 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w</p>	<p>2.000,00 zł</p> <p>(w tym 1000,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>1000,00 zł</p>
--	--	---	--	--	---

		<p>MG Komisji</p> <p>7. Organizowanie szkoleń doskonalących dla wytypowanych członków MG Komisji.</p> <p>8. Aktualizowanie diagnoz problemów alkoholowych w środowisku miejskim i wiejskim Gminy.</p> <p>9. Dofinansowanie niezbędnych szkoleń dla osób pracujących w punktach konsultacyjnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu.</p> <p>10. Zakup pomocy dydaktycznych i materiałów informacyjno-źródłowych na potrzeby punktów konsultacyjnych</p>	<p>Realizator szkolenia</p> <p>MG Komisja Koordynator</p> <p>MG Komisja Koordynator</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>MG Komisja</p>	<p>trakcie 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p> <p>Cały 2009 rok</p> <p>Według potrzeb</p>	<p>(w tym 300,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>1000,00 zł</p> <p>(w tym 300,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>1000,00 zł</p> <p>(w tym 200,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>1.000,00 zł</p> <p>(w tym 400,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>R-18.000,00 zł</p> <p>(w tym 6.200,00 zł na p. narkomanii)</p>
--	--	--	---	---	--

II.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą oraz inne działania na rzecz tych osób oraz pomocy udzielanej rodzinom, w których występuje problem narkomanii</p>	<p>i świetlicy socjoterapeutycznej.</p> <p>11.Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych / publikacje, broszury, miesięczniki/ na potrzeby wszystkich placówek współpracujących z MG Komisją.</p> <p>1.Promowanie i wspieranie grup samopomocowych i grup wsparcia/ Al.-Anon, Al.-Atin,ofiary przemocy domowej, członków rodzin z problemem narkomanii /</p>	<p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p>	<p>w 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p>	<p>W ramach środków ujętych w pkt.II poz. 10</p> <p>W ramach środków ujętych w pkt II poz. 10</p> <p>6.000,00 zł</p> <p>(w tym 2.000,00 zł na p. narkomanii)</p>
-----	--	--	--	--	---

		<p>- dofinansowywanie programów terapeutycznych dla w/w osób / w tym obozów terapeutycznych i wyjazdów terapeutycznych /.</p> <p>4. Prowadzenie działalności profesjonalnego Punktu Konsultacyjnego dla osób Współuzależnionych, członków rodzin z problemem narkomanii i ofiar przemocy – na bazie Chocianowskiego Centrum Profilakt. oraz poradnictwa rodzinnego.</p> <p>5. Współpraca z renomowanymi placówkami i osobami fiz. działającymi na rzecz osób z rodzin z problemem alkoholowym, członków rodzin z problemem narkomanii i ofiar przemocy :</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Realizatorzy</p> <p>Programów</p>	<p>Według potrzeb w 2009 roku</p>	<p>(w tym 1.000,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>W ramach środków ujętych w pkt. I poz. 6</p>
--	--	--	---	-----------------------------------	---

		<p>- finansowanie specjalnych programów realizujących treningi interpersonalne komunikacji małżeńskiej i asertywności ;</p> <p>- dofinansowywanie programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych / żony i dzieci alkoholików i narkomanów /</p> <p>6. Organizowanie szkoleń osób tzw. „pierwszego kontaktu” w zakresie przeciwdziałania przemocy / w ramach realizacji pkt.I poz.7/</p> <p>7. Organizowanie kampanii edukacyjnych na rzecz zatrzymania przemocy i narkomanii</p> <p>- angażowanie mieszkańców Gminy</p>	<p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Realizatorzy programów</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p>	<p>6.000,00 zł</p> <p>(w tym 1.000,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>800,00 zł</p> <p>(w tym 250,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>1.000,00 zł</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym</p>	<p>i lokalne media ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie imprez kulturalno – - oświatowych służących w/w celowi ; - udostępnianie spektakli teatralnych związanych tematycznie z szeroko rozumianą profilaktyką. <p>8. Stała współpraca z instytucjami, placówkami, stowarzyszeniami i kościołami różnych wyznań w zakresie niesienia pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i doświadczających przemocy.</p> <p>9. Organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Liderzy</p> <p>Kierownicy placówek</p>	<p>Według potrzeb w 2009 roku</p> <p>Cały 2009 rok</p>	<p>(w tym 400,00 zł na p. narkomanii)</p> <hr/> <p>R-26.800,00 zł</p> <p>(w tym 6.150,00 zł na p. nark.)</p> <p>W ramach środków ujętych w pkt III poz 7.</p>
--	---	--	--	---	--

		<p>zaakceptowane przez MG Komisję</p> <p>- działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach</p> <p>2. Wspieranie działań dzieci i młodzieży promujących trzeźwość i wolność od narkotyków szczególnie w środowiskach podwyższonego ryzyka</p> <p>3. Wspieranie działań promujących zdrowy styl życia/ sport, rekreacja, turystyka/ oraz form spędzania czasu wolnego zarówno wśród dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych i środowisk szczególnie zagrożonych jak i całych grup integracyjnych / w tym dzieci z rodzin zdrowo funkcjonujących/.</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Koordinator</p>	<p>Według potrzeb i możliwości w 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p> <p>Przez cały 2009 rok</p>	<p>8.000,00 zł</p> <p>(w tym 1.000,00 zł na p. narkomanii)</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>4. Organizowanie i dofinansowywanie różnych form wypoczynku dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii , dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo jak również grup integracyjnych / w tym dzieci ze zdrowo funkcjonujących rodzin – naturalny przekaz właściwych zachowań/, w tym obozy terapeutyczne, kolonie i inne</p> <p>formy zorganizowanego spędzania czasu wolnego wsparte specjalnie przygotowanymi programami profilaktycznymi.</p> <p>5. Stała współpraca z instytucjami,</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordynator</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>Dyrektorzy szkół</p> <p>Pedagodzy</p> <p>Wychowawcy szkolni</p> <p>Realizatorzy programów</p> <p>MG Komisja</p> <p>Liderzy lokalni</p>	<p>Według potrzeb w 2009 roku</p> <p>Według potrzeb w 2009 roku</p>	<p>600,00 zł</p> <p>(w tym 200,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>52.600,00 zł</p> <p>(w tym 2.700,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>W ramach środków pkt.III poz.7</p>
--	--	---	---	--	---

IV	<p>11. Dofinansowywanie szkoleń i różnych kursów dla określonych grup zawodowych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin alkoholowych.</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Kierownicy placówek</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Rodzice</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>na p. narkomanii)</p> <p>1.000,00 zł</p>
	<p>12 Dofinansowanie programów terapeutycznych dla rodziców w zakresie rozwijania umiejętności interpersonalnych oraz rozmawiania z dziećmi na tematy związane ze środkami zmieniającymi świadomość</p>	<p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>MG Komisja</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>400,00 zł</p> <p>(w tym 100,00 zł na p. narkomanii)</p> <p>-</p>
	<p>1. Wspieranie, promowanie i</p>			

		<p>dofinansowywanie inicjatyw oddolnych mieszkańców Gminy, w tym w szczególności społeczności wiejskich służących stwarzaniu warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>2. Wsparcie lokalowe/czynsz, energia/, materialne i edukacyjne / materiały źródłowe/istniejących grup samopomocowych / udostępnianie i utrzymanie lokalu oraz wyposażanie w niezbędny sprzęt i materiały pomocne w terapii/.</p> <p>3. Wspomaganie inicjatyw budujących zaplecze terapeutyczne w Gminie – pozyskiwanie i kształcenie osób działających</p>	<p>Koordynator</p> <p>Realizatorzy zajęć</p> <p>Zatrudnione osoby</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordynator</p> <p>Realizatorzy</p> <p>Koordynator</p> <p>Realizatorzy konkursów</p> <p>CHOK</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Koordynator</p>	<p>w zależności od inicjatyw i potrzeb</p> <p>Cały 2009 rok</p>	<p>7.000,00 zł</p> <p>(w tym 1. 550,00 zł na p. narkomanii)</p> <hr/> <p>R-18.900,00 zł</p> <p>(w tym 2.250,00 zł na p. narkomanii)</p>
--	--	--	--	--	--

V.		<p align="center">- konkursu ofert programowych</p> <p>7 Działania zmierzające w kierunku dofinansowywania akcji letnich dla dzieci / noszących przesłanki akcji o charakterze profilaktycznym/ z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo i dysfunkcyjnych organizowanych w postaci różnych imprez rekreacyjnych i kulturalnych – inicjowanych przez współpracujące instytucje, placówki, organizacje i stowarzyszenia.</p> <p>8. Współpraca z Izbą Wytrzeźwień</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Inicjatorzy przedsięwzięć</p> <p>MG Komisja</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>Koordinator</p> <p>Członkowie grup</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Cały 2009 rok</p>	<p align="right">200,00 zł</p> <p align="right">100,00 zł</p>
----	--	---	--	--	--

	<p>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz inne działania w tym zakresie w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków i członkom</p>	<p>1.Prowadzenie lokalnej polityki wobec alkoholu zmierzającej do ograniczenia dostępności alkoholu :</p> <ul style="list-style-type: none"> -określanie i przestrzeganie obowiązującej liczby punktów sprzedaży alkoholu ; - określanie i przestrzeganie zasad usytuowania punktów sprzedaży alkoholu - określanie miejsc i przestrzeganie zakazu spożywania alkoholu w tych miejscach. <p>2.Inicjowanie działań kontrolnych wobec podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.</p> <p>Inicjowanie interwencji w związku z</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Zainteresowane osoby</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Według potrzeb i możliwości w 2009 roku</p>	<p>-</p> <hr/> <p>R- 300,00 zł</p> <p>W ramach środków finansowych zabezpieczonych w pkt I</p> <p>- ” -</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>ich rodzin, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym</p>	<p>naruszeniami przepisów ustawy</p> <p>3. Instruktarz właścicieli podmiotów gospodarczych oraz ich pracowników w zakresie obowiązujących zasad obrotu napojami alkoholowymi :</p> <p>- dostarczanie kompletu przepisów prawnych ;</p> <p>- informowanie o konieczności przedkładania dodatkowych danych o wielkości obrotu napojami alkoholowymi ;</p> <p>- zobowiązanie do umieszczania wymaganych, stosownych tabliczek informacyjnych.</p> <p>4. Informowanie ogółu społeczeństwa o</p>	<p>Zainteresowane osoby</p> <p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Inicjatorzy</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Według potrzeb i możliwości w 2009 roku</p> <p>Według potrzeb przez cały 2009 rok</p>	<p>- „ -</p> <p>- „ -</p> <p>4.000,00 zł</p> <p>(w tym 2.000,00</p>
--	---	---	--	---	--

		<p>istniejących uregulowaniach prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.</p> <p>5. Inicjowanie i wprowadzanie współpracy podmiotów gospodarczych z właściwymi służbami porządkowymi w celu zachowywania porządku w miejscach sprzedaży alkoholu.</p>	<p>MG Komisja</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>zł na p. narkomanii)</p> <p>- ” -</p> <hr/> <p>4.000,00 zł</p> <p>(w tym 2.000,00 zł na p. narkomanii)</p>
<p>VI.</p>	<p>Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora „Gminnego Programu”.</p>	<p>1. Umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z punktem konsultacyjnym ds. uzależnień – konsultacje indywidualne dotyczące problematyki uzależnień;</p>	<p>Burmistrz Miasta i Gminy</p> <p>Rada Miejska</p> <p>MG Komisja</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>4.000,00 zł</p> <p>(w tym 2.000,00 zł na p. narkomanii)</p>

		<p>2. Umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z poradnią rodzinną -</p> <p>- konsultacje indywidualne dotyczące problematyki społecznej i rodzinnej;</p> <p>3. Umożliwianie osobom uzależnionym stałego kontaktu z samopomocowymi grupami trzeźwościowymi / „AA” / oraz stowarzyszeniami trzeźwościowymi –</p> <p>- możliwość czynnego udziału w terapii środowiskowej / np. program 12 kroków /;</p> <p>4. Umożliwianie uczestnictwa / w zależności od potrzeb / w programach terapeutycznych organizowanych na bazie Chocianowskiego Centrum Profilaktyki – dotyczących np. utrzymywania abstynencji czy nawrotów w chorobie alkoholowej i narkomanii ;</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Zespół kontrolny</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>11.000,00 zł</p>
--	--	--	---	-----------------------------	----------------------------

		<p>5. Ułatwianie kontaktu z profesjonalistami - w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej ;</p> <p>6. Działania na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym</p> <p>/ bezrobocie, konflikt z prawem, kontakt ze środkami zmieniającymi świadomość, zaprzestanie lub brak możliwości kont nauki/</p> <p>7. Stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - w zakresie diagnozowania problematyki i udzielania pomocy materialnej ;</p> <p>8. Stwarzanie warunków ułatwiających uzyskanie zatrudnienia czy lokalu mieszkalnego - nawiązanie stałego kontaktu z przedstawicielami firm i właściwymi</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Zespół kontrolny</p> <p>Pracownik Urzędu Miasta i Gminy</p> <p>w ramach wypełnianych obowiązków służbowych</p> <p>MG Komisja</p> <p>Lokalne media</p> <p>MG Komisja</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Przy wydawaniu zezwoleń</p> <p>Podczas działań kontrolnych</p> <p>Cały 2009 rok</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
--	--	---	---	--	----------------------------

VII		<p>urzędami i placówkami</p> <p>1.Organizacja pracy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zgodnie z „Zasadami organizacji i funkcjonowania MG Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Chocianowie” ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiedzenia MG Komisji - posiedzenia i spotkania zespołów stałych MG Komisji realizujących konkretne zadania; - spotkania zespołów pomocniczych realizujących wybrane przedsięwzięcia; - działania kontrolne rynku alkoholowego; 	<p>Właściciele sklepów</p> <p>Policja</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Realizator zadania</p>	<p>Cały 2009 rok</p>	<p>1.000,00 zł</p> <hr/> <p>R- 12.000,00 zł</p>
-----	--	---	--	----------------------	--

		<p>- działania wstępne dotyczące kierowania na leczenie odwykowe; / wywiady środowiskowe, rozmowy interwencyjno-motywacyjne /;</p> <p>- obsługa punktu informacyjnego; - udział w szkoleniach i naradach organizowanych przez Urząd Woj.</p> <p>2.Inicjowanie , nadzorowanie i opiniowanie realizacji zadań nakreślonych w „Gminnym Programie” – ścisła współpraca z Koordynatorem.</p> <p>3.Opracowanie projektu „Gminnego Programu” wraz z harmonogramem realizacji zadań i preliminarzem kosztów.</p> <p>4.Diagnozowanie problemów alkoholowych w</p>	<p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Realizator zadania</p> <p>MG Komisja</p> <p>Koordinator</p> <p>Członkowie gr. AA</p> <p>MG Komisja</p>	<p>Cały 2009 rok</p> <p>Cały 2009 rok</p> <p>Cały 2009 rok</p>	
--	--	---	--	--	--

			Koordinator	Cały 2009 rok	
			MG Komisja	Cały 2009 rok	
			Koordinator		
			Przedstawiciele placówek		
				Cały 2009 rok	
			MG Komisja		
			Przewodniczący Komisji		
			Prezydium Komisji		

			Sekretarz Komisji Koordinator	Cały 2009 rok Zgodnie z „Zasadami organizacji i funkcjonowania” oraz według potrzeb	
--	--	--	--	--	--

			MG Komisja Prezydium Komisji Przewodniczący Komisji	Cały 2009 rok	
			MG Komisja Koordinator	IV Kwartał 2009 roku	
			MG Komisja	Cały 2009 rok	

			Koordinator		
			MG Komisja oordynator	Cały 2009 rok	

UWAGA :

W związku z ewentualnymi trudnościami wynikłymi z przyczyn obiektywnych / brak możliwości wydatkowania środków finansowych zgodnie z przedstawionym, planowanym preliminarzem / a związanymi m.in. z brakiem oczekiwanych inicjatyw ze strony instytucji, placówek i osób fizycznych, koniecznością dostosowywania zadań do szybko zmieniającej się rzeczywistości, koniecznością /w związku z wynikłymi potrzebami / wsparcia w większym zakresie określonych działań, brakiem możliwości wykorzystania środków na określony cel / brak realizatorów / oraz innymi, uzasadnionymi czynnikami – istnieje potrzeba i konieczność elastycznego dostosowywania / zmiana przeznaczenia/ wydatkowanych środków do rzeczywistych aktualnych potrzeb, w ramach jednak zadań nakreślonych w „Gminnym Programie”.

PRELIMINARZ KOSZTÓW – ZESTAWIENIE OGÓLNE

Lp.	Zadania	Planowany koszt realizacji
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i inne działania na rzecz tych osób oraz dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.	18.000,00 zł (w tym 6.200,00z l na p. narkomanii)
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą i inne działania na rzecz tych osób oraz pomocy rodzinom, w których występuje problem narkomanii.	26.800,00 zł (w tym 6.150,00 zł na p. narkomanii)
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz innych działań na rzecz dzieci i młodzieży.	81.000,00 zł (w tym 8.400,00 zł na p. narkomanii)
4.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz rozwiązywaniu problemów narkomanii.	18.900,00 zł (w tym 2.250,00 zł na p. narkomanii)
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i inne działania w tym zakresie.	300, 00 zł
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów	4.000,00 zł

	integracji społecznej i inne działania w tym zakresie, w tym pomoc społeczna osobom uzależnionym, dotkniętych ubóstwem , wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym.	(w tym 2.000.00 zł na p. narkomanii) + Środki ujęte w pkt. I
7.	Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Koordynatora „Gminnego Programu”.	12.000,00 zł
	RAZEM	161.000,00 zł (w tym 25.000,00 zł na przeciwdziałanie narkomanii)